

Psykologisk tryghed

Arbejdsmiljødagen 2025

13.11.2025

Erhvervspsykologer i Holstebro

Christine Vallentin
cva@humanhouse.com
Tlf.: 9310 8025

Louise Lindekilde
lili@humanhouse.com
Tlf.: 9340 4695

Cilie Sun Andersen
csa@humanhouse.com
Tlf.: 6110 5035

Rikke Wither
rwi@humanhouse.com
Tlf.: 9310 2054

Formål i dag – vi kigger på...

Hvad er psykologisk tryghed?

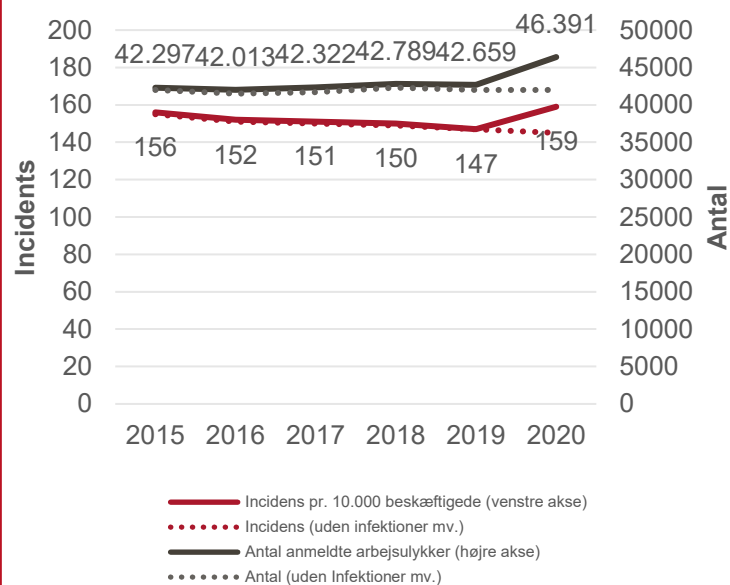
Fordele ved høj grad af psykologisk tryghed samt konsekvenserne når den mangler

---

Konkrete, forebyggende og understøttende værktøjer, der kan hjælpe med at belyse og udvikle graden af psykologisk tryghed på din arbejdsplads

Arbejdsmiljø og ulykker

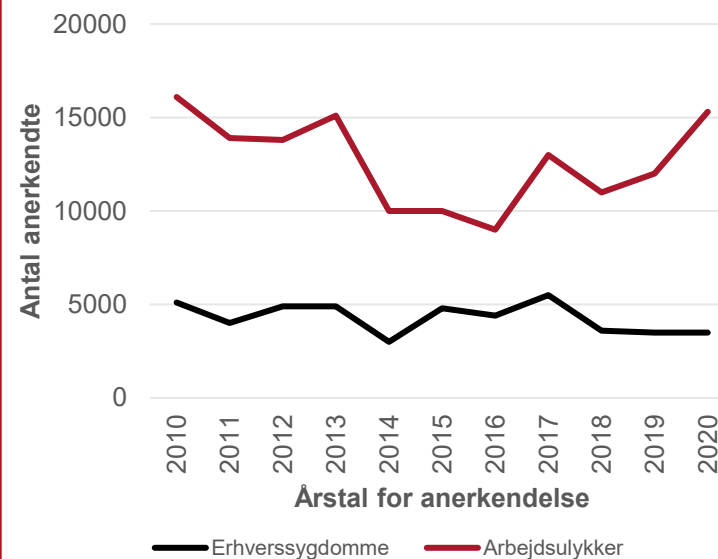
Antal arbejdsulykker anmeldt til Arbejdstilsynet og antal anmeldte arbejdsulykker pr. 10.000 beskæftigede 2015-2020

Kilde:

Arbejdstilsynets ulykkesregister og Danarks Statistiks Registerbaserede Arbejdsstyrkestatistik (RAS)

Udvikling i antal anerkendte arbejdsskader (data fra AES)

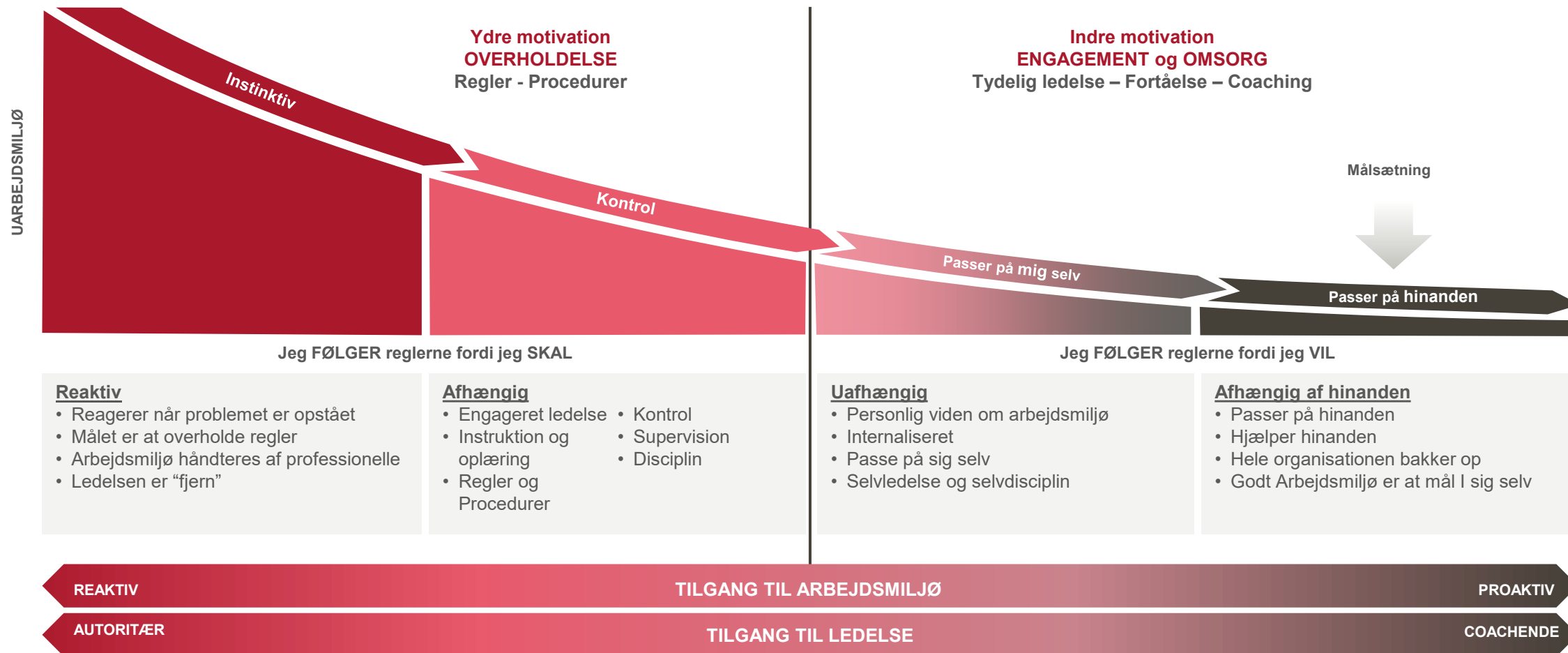
Kilde:

Arbejdsskadestatistikken 2010-2020 fra AES

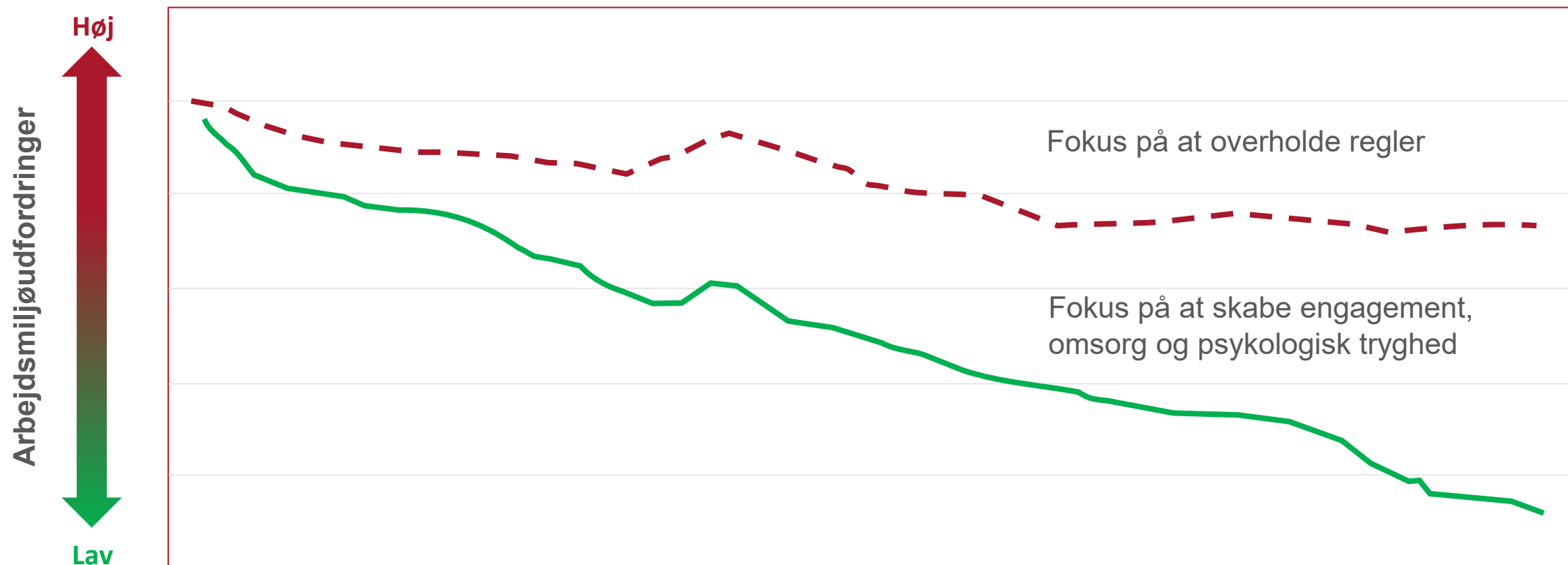
Note: Arbejdsulykkerne er steget markant – i 2020 blev der registreret 46.391 anmeldte ulykker, hvilket er 3.732 flere end i 2019.

Bradley kurven

Kulturelle forskelle og arbejdsmiljøudfordringer

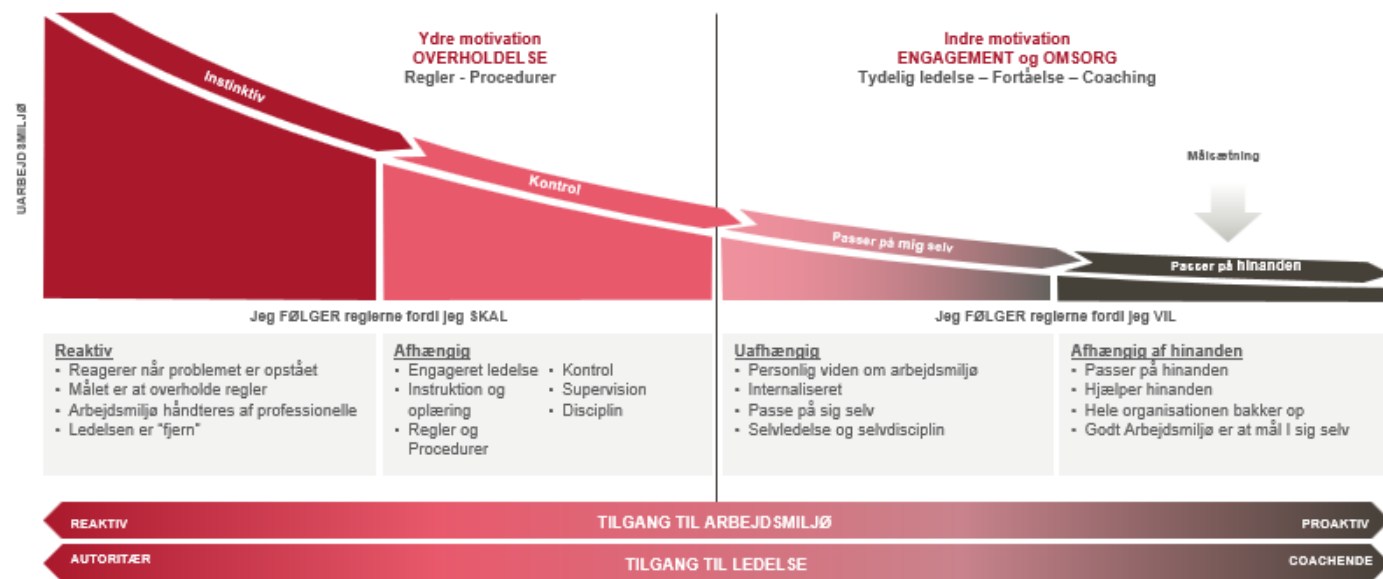

Galloway, David. Safety WALK Safety TALK: How small changes in what you THINK, SAY, and DO shape your safety culture

Hvor er I på kurven?

Snak med sidemanden

- Hvor er I på kurven?
- Hvorfor ligger I der?

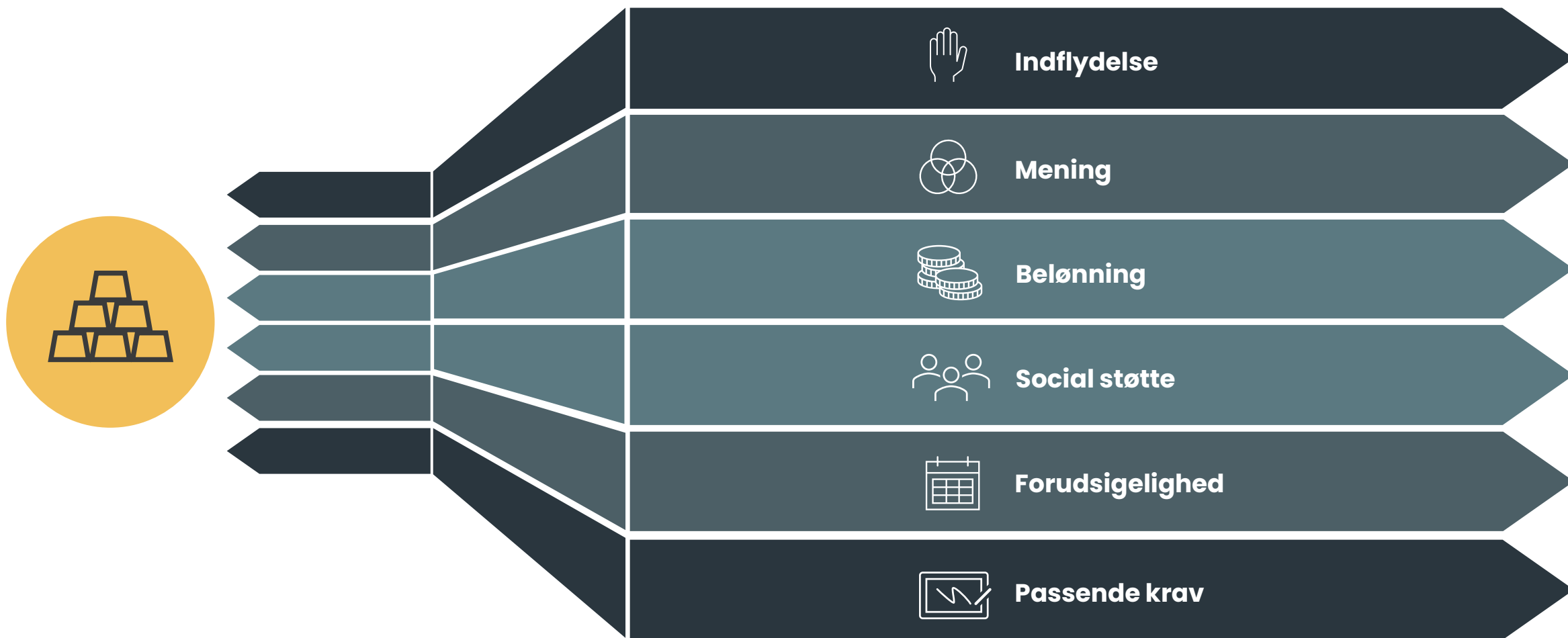

Tryghed er noget, vi giver til hinanden...

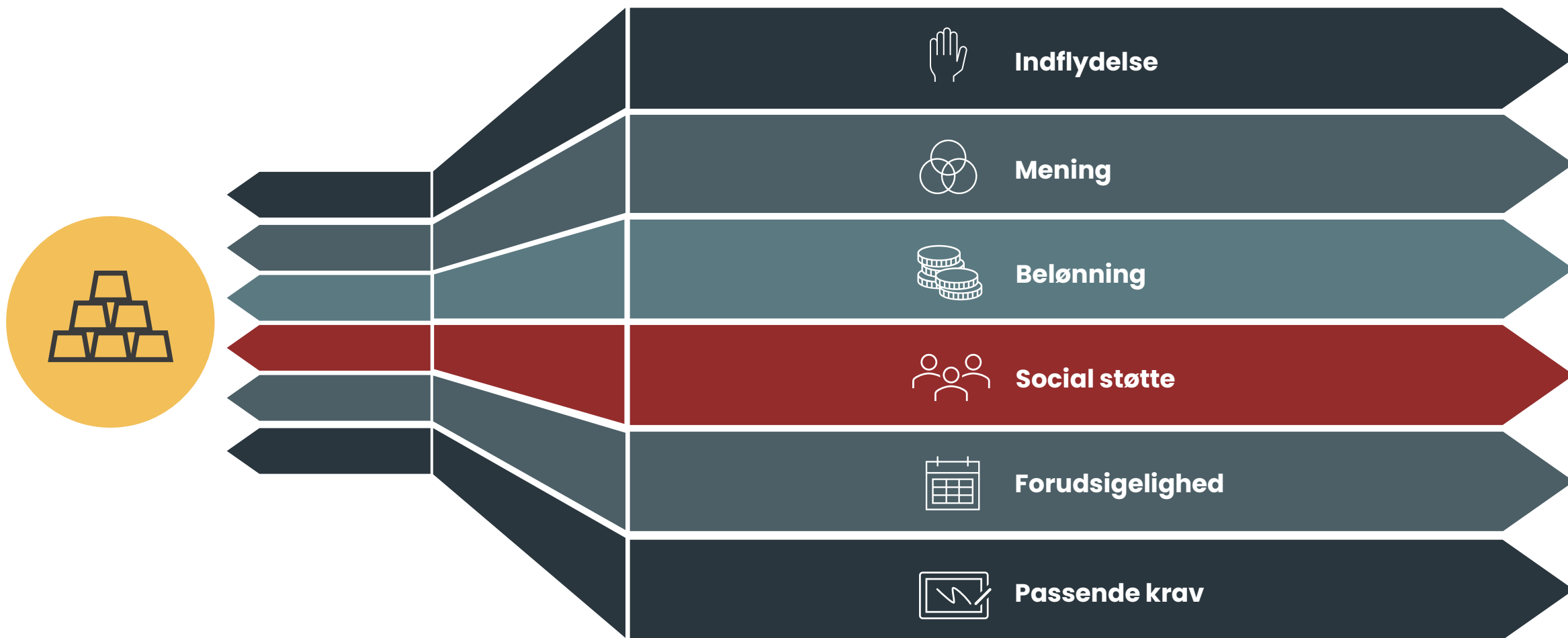
... og modet kan fejle, når vi behøver det mest
– så vi bliver nødt til at tale om det, vi ikke taler om...

– Christian Ørsted

De 6 jobfaktorer

De 6 jobfaktorer

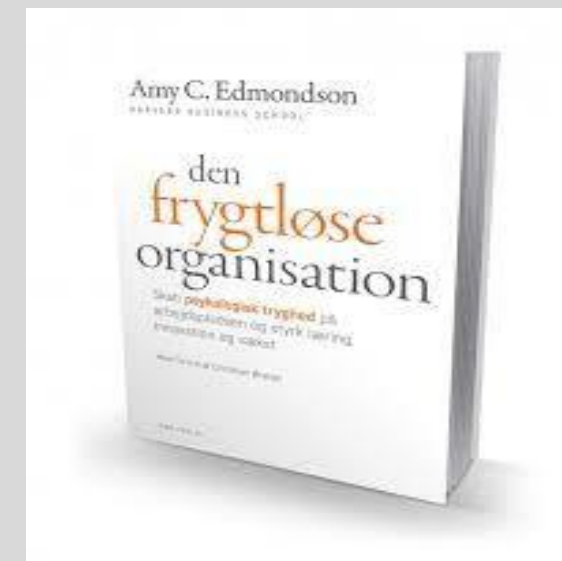
Psykologisk tryghed

“... er den **delte** tro på og forventning til, at man ikke vil blive straffet eller ydmyget for at tale om sine idéer, spørgsmål, bekymringer eller fejl.”

Det betyder,

... at der ikke er **negative konsekvenser** ved at tale om bekymringer, problemer, fejl, negativ adfærd eller andre svære ting.

... at der **reageres positivt**, når der tales om bekymringer, problemer, fejl, negativ adfærd eller andre svære ting.

Amy Edmondson (2020)
– *Den frygtløse organisation*

Hospitalvalg

Amy Edmondsons forskning i perioden 1999-2010 har belyst, at de afdelinger og hospitaler der **rapporterer flest fejl** også er dem der har den **højeste** grad af **patientsikkerhed** (dvs. færre fejlbehandlinger og utilsigtede skader) og de **bedst fungerende teams**

Psykologisk tryk sikkerhedskultur

- I en moden sikkerhedskultur er høj fejlrapportering et tegn på modenhed – **ikke** på dårlig performance
- Små fejl og afvigelser bringes frem i lyset, så normalisering af afvigelser stoppes, før det bliver farligt
- I en tryk kultur skelnes mellem fejl, risikoadfærd og uansvarlighed – og sikrer retfærdig håndtering
- Ledere styrker trygheden ved at invitere til kritik, takke for dårlige nyheder og selv vise sårbarhed og være gode rollemodeller

Psykologisk tryghed **ER IKKE**

- » At sænke baren for performance
- » At sige lige hvad man vil
- » At man brokker sig
- » At give frit løb for følelser og dele hvad som helst i teamet
- » Ensbetydende med at alt rummes og tolereres
- » At være venlig og sørge for en god og hyggelig stemning
- » Et personlighedstræk

Psykologisk tryghed **ER**

- » Åbenhed om fejl for at kunne lære af dem
- » Udveksling af idéer
- » At kunne dele bekymringer af relevans for opgaveløsningen og arbejdsfællesskabet
- » At kunne være professionelt uenige
- » At indgå i konstruktive dialoger om problemer og udfordringer
- » Kulturen på arbejdspladsen

Er uenighed sundt eller usundt for arbejdsmiljøet?

Usundt konfliktmiljø med fokus på KRIGEN

- Parterne forsøger at finde allierede
- Kommunikation opgives
- Det handler om at besejre den anden

Konflikter vokser til **usundt** konfliktmiljø med fokus på PERSONEN

- Følelserne tager over
- Fra hvad er problemet til hvem er problemet
- Vi taler med andre om det

Sundt konfliktmiljø med fokus på SAGEN

- Uoverensstemmelser, uenigheder, holdningstilkendegivelser
- Forskellige behov, interesser og forventninger
- Vi erkender uenigheden, lytter og taler om det

Usundt konfliktmiljø

- Ingen konflikter
- Ingen dynamik
- Ingen fælles kvalificering

Den psykologiske
tryghed **kan dø**, fordi
ingen ønsker at virke
inkompetent og
uvidende

Grundlæggende om hjernen

Den mellem- menneskelige risiko

Ingen har lyst til at blive opfattet som...

uvidende

inkompetent

påtrængende

negativ

Ingen har lyst til at blive opfattet som...

uvidende

inkompetent

påtrængende

negativ

så vi...

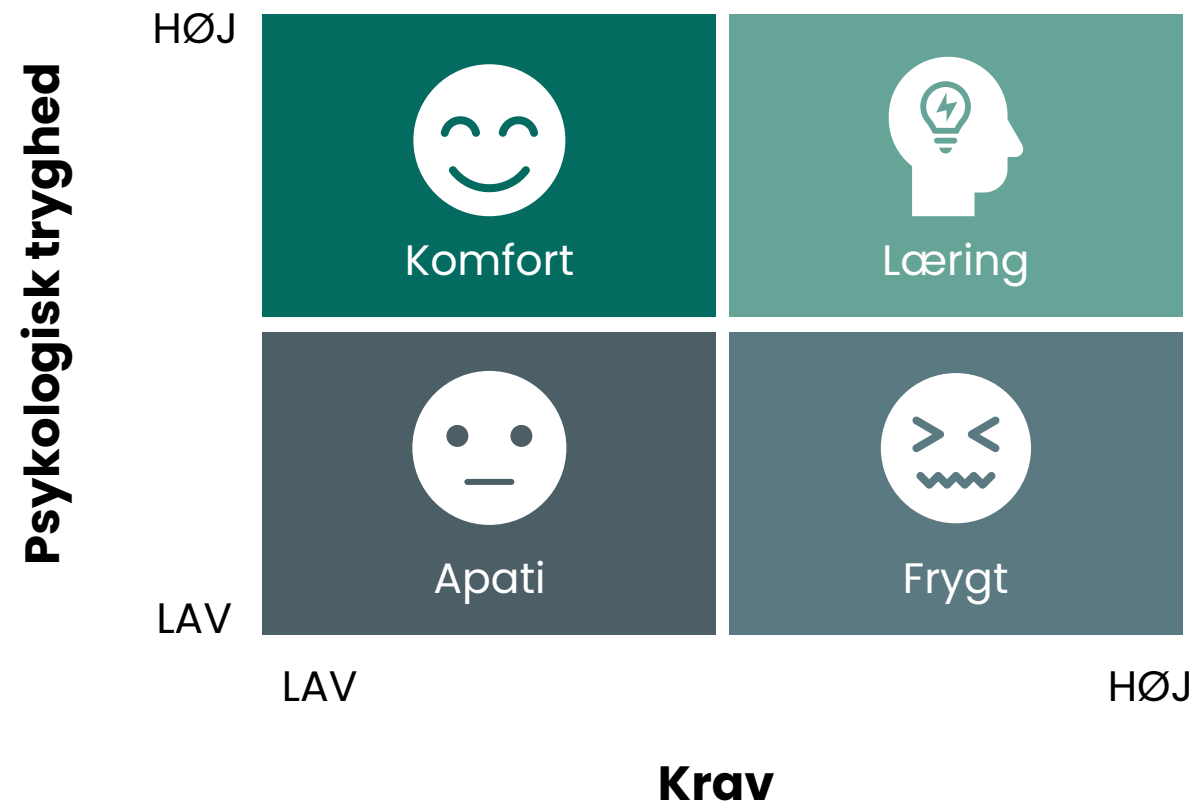
Stiller **ikke** spørgsmål

Indrømmer **ikke** fejl

Deler **ikke** nye idéer

Udfordrer **ikke** 'plejer'

Balance mellem psykologisk tryghed og krav

Safety puls

ACTION

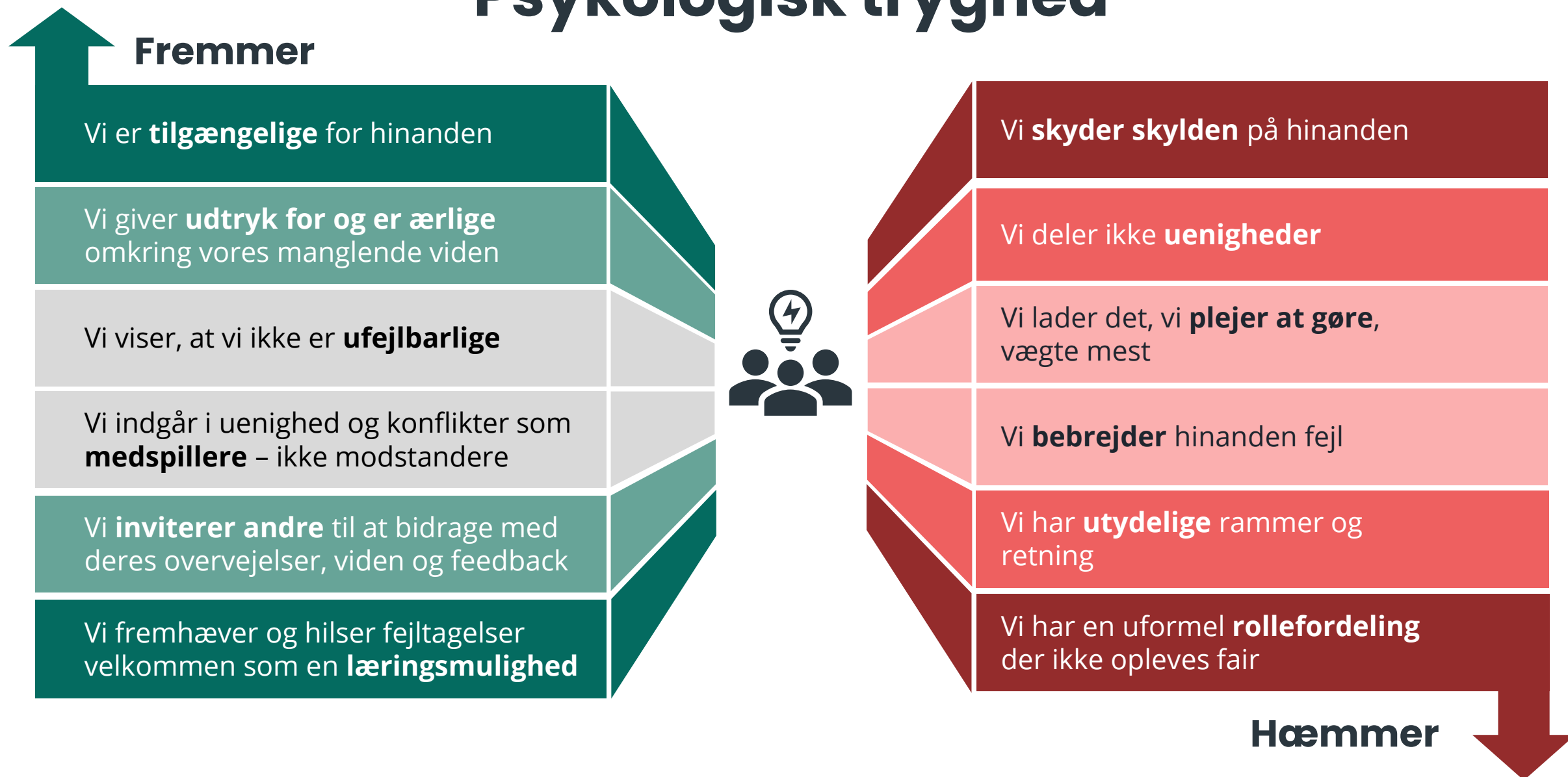
*Vores ansatte føler sig frie til at udtrykke
tanker, følelser, idéer og bekymringer uden
frygt for negative konsekvenser*

0-1-2-3-4-5-6-7-8-9-10

Meget uenig

Meget enig

Psykologisk tryghed

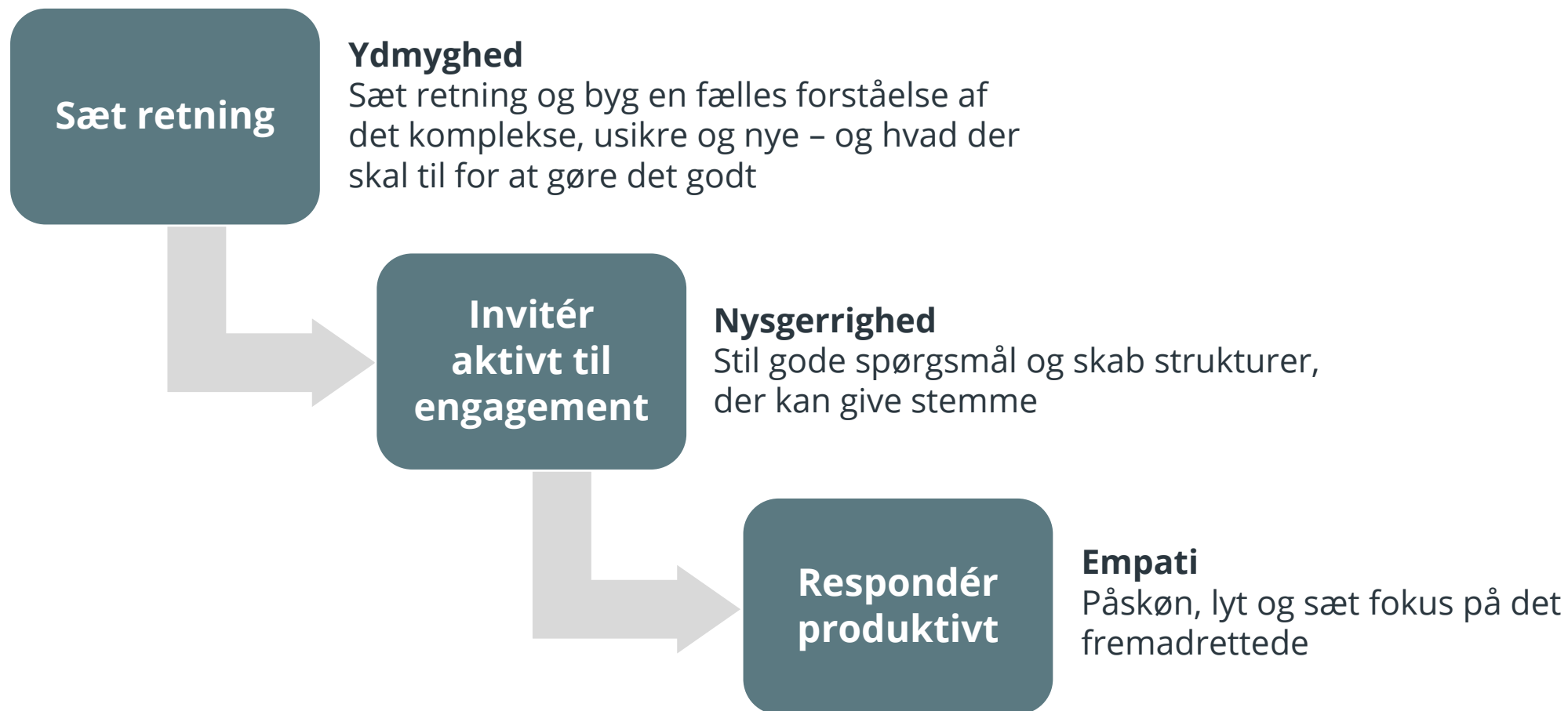

**Teams med
høj grad af
psykologisk
tryghed, vil i
højere grad..**

Psykologisk tryghed er
en fælles tro på, at det
er sikkert at tage en
interpersonel risiko i
teamet

Opbyg psykologisk tryghed

Ledelse

7 nøgelfaktorer
til kultivering
af psykologisk
tryghed

IGLO

Handlinger, der fremmer psykologisk tryghed

Organisation

Klare rammer
Etabler strukturer, der fremmer psykologisk tryghed (møder, spilleregler m.m.)

Ledelse

Lead by example og udstil din egen usikkerhed
Vær opmærksom på din respons, når medarbejdere vover sig ud...

Teamet

Lyt og vær nysgerrig
Giv hinanden ærlig, kærlig og modig feedback

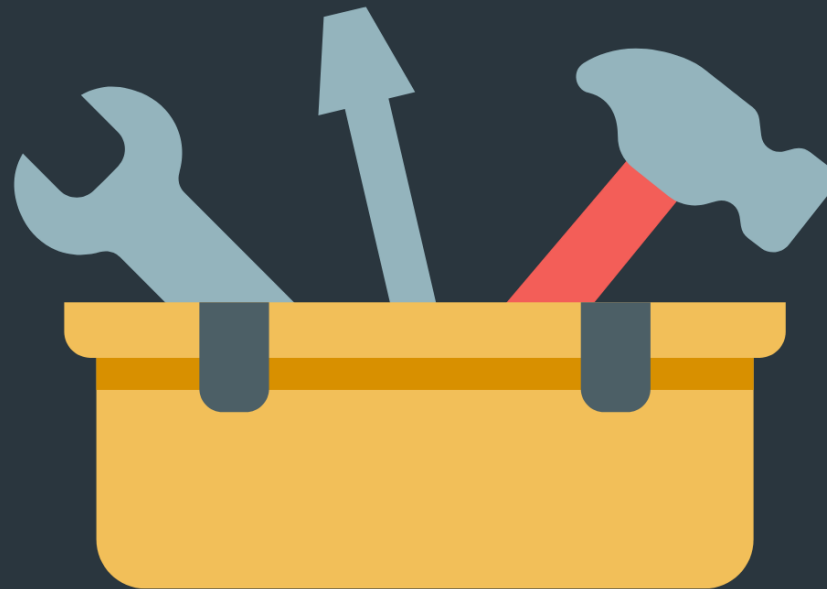

Medarbejderen

Tag ansvar for at deltage
Erkend din egen fejlbarlighed

Værktøjskassen

Dialogkort i arbejdsfællesskabet

Tal om det, I normalt ikke taler om!

Check in

- Vælg et dialogkort
- Gå sammen to og to
- Læs dialogkortet højt – besvar – og gentag
- Byt dialogkort
- Find en ny makker

Inspiration til dialog og udvikling

Social støtte

Det kan være svært at rumme hinandens forskelligheder, når...

Jeg ville ønske, at vi var bedre til at tale om...

Krænkende handlinger

Jeg oplever, at vi tackler situationer, hvor tonen bliver (for) hård ved at...

Faglighed og kompetencer

Jeg bliver usikker på om jeg gør det godt nok, når...

I vores arbejdsfællesskab kommer tillid til udtryk ved at, jeg/vi...

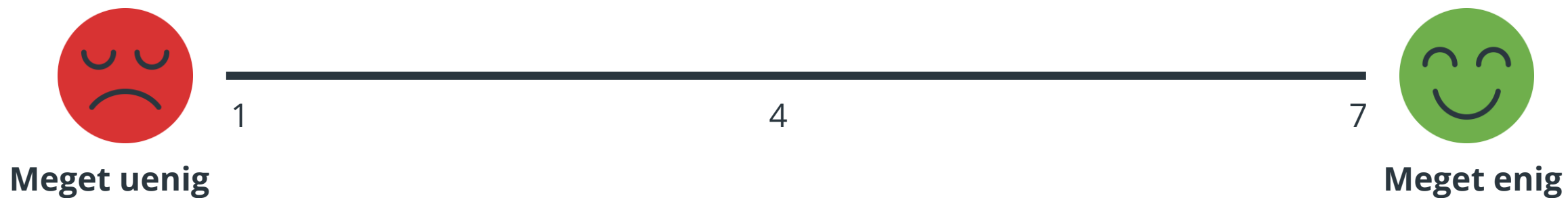
Tillid

Jeg oplever mig tryk til at italesætte uenighed når...

Fejlbarlighed

Det kan være svært at indrømme fejl, fordi...

Mål psykologisk tryghed gennem 7 udsagn

De 7 udsagn

1. Vi bebrejder sjældent andre for fejl
2. Det er trygt at løbe en risiko her
3. Vi er gode til at tale om problemer og vanskelige spørgsmål
4. Det er let at bede de andre om hjælp
5. Ingen undergraver bevidst andres indsats
6. Vi værdsætter og bruger hinandens særlige evner og færdigheder
7. Folk der er anderledes, bliver sjældent behandlet negativt

Dialog om den psykologiske tryghed

human house
ledelse & arbejdsmiljø

DIALOG OM DEN PSYKOLOGISKE TRYGHED I TEAMET

Vi bebrejder sjældent andre for fejl

1 4 7

Meget uenig Meget enig

Det er trygt at løbe en risiko her

1 4 7

Meget uenig Meget enig

Vi er gode til at tale om problemer og vanskelige spørgsmål

1 4 7

Meget uenig Meget enig

Det er let at bede andre om hjælp

1 4 7

Meget uenig Meget enig

Ingen undergraver bevidst andres indsats

1 4 7

Meget uenig Meget enig

Vi værdsætter og bruger hinandens særlige evner og færdigheder

1 4 7

Meget uenig Meget enig

Folk, der er anderledes, bliver sjældent behandlet negativt

1 4 7

Meget uenig Meget enig

Dialogkort - redskab

Proces for hvert spørgsmål

- » Fokuser på ét spørgsmål ad gangen
- » Hvert teammedlem reflekterer over spørgsmålene
- » Del refleksionerne og skab en åben dialog i teamet

Hvad tænker du om spørgsmålet?

Hvad vil du gerne sige?

Hvad vil du gøre anderledes?

Har du brug for noget fra din leder?

Hvordan deler I information?

Både arbejdsrelateret og privat.

Hvordan støtter I hinanden, når der er travlt?

Hvordan taler I om fejl, udfordringer og usikkerheder?

Hvordan beder I om og giver feedback?

Hvordan sparrer I om problemer og udfordringer?

Både eksternt og internt i teamet.

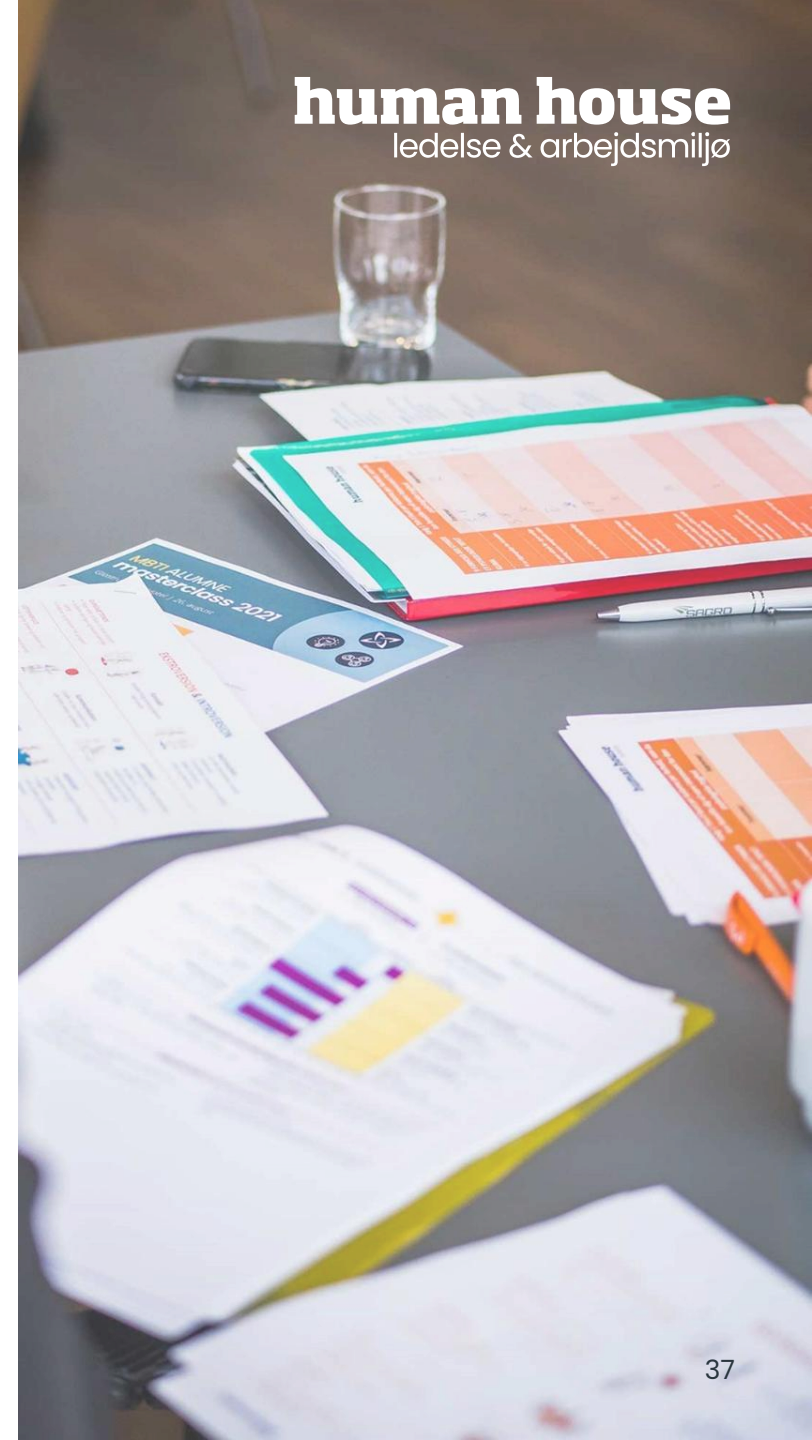
Hvordan taler I om belastninger på arbejdet?

Hvordan viser I nysgerrighed over for hinandens holdninger?

Hvordan rummer I forskellige perspektiver?

Hvad tager jeg med mig?

- Hvilken indsigt eller refleksion fra i dag har gjort indtryk på dig?
- Hvordan kan du bruge viden om psykologisk tryghed og sikkerhedskultur i din egen rolle?
- Hvilken **konkret handling** eller **observation** tager du med dig fra dagens oplæg, som kan være med til øge graden af psykologisk tryghed på din arbejdsplads?

- 1 Vi vil **lave fejl** i en **travl hverdag**, og derfor er **psykologisk tryghed vigtig**
- 2 Psykologisk tryghed handler om **det fælles imellem os** som gruppe
- 3 Den psykologiske tryghed **kan dø**, fordi **ingen** ønsker at virke **inkompetent** og **uvidende**
- 4 Psykologisk tryghed er **en fælles tro** på, at det er sikkert at tage **en interpersonel risiko** i teamet
- 5 **Vi er forskellige**, og det er vores **forståelse** af psykologisk tryghed **også**

Tak for i dag

Louise Lindekilde

Erhvervspsykolog og chefkonsulent
Tlf.: 9340 4685
lli@humanhouse.com